

Financial Risk&Regulation

Hírlevél – 2019. február

Az EBA véglegesítette a nemteljesítő és átstrukturált tételek nyilvánosságra hozataláról szóló ajánlását

Az Európai Bankfelügyeleti Hatóság (EBA) kihirdette véglegesített iránymutatását a nem teljesítő és átstrukturált kitettségek nyilvánosságra hozataláról. Az EU hivatalos nyelveire fordított iránymutatásokat közzéteszik az EBA honlapján. A tagállamok illetékes hatóságainak a fordítások közzétételét követő két hónapon belül nyilatkoznia kell a megfelelésről, majd ezt követően az iránymutatásokat 2019. december 31-től kell alkalmazni. A magas nemteljesítő hitelarányral rendelkező, jelentősnek számító bankoknak további adatszolgáltatási kötelezettséggel kell számolnia a problémás eszközök elosztásáról és jellemzőiről, a hozzájuk kapcsolódó biztosítékok minőségéről és mennyiségéről, valamint a bank helyreállítási funkciójának hatékonyságáról.

A pénzügyi válság negatívan befolyásolta az európai bankszektor, és számos bank mérlegében hozzájárult a nem teljesítő kitettség (NPE) állomány felépüléséhez. Az NPE-k általános szintje továbbra is magas, különösen néhány tagállamban, még akkor is, ha a bankok, felügyelők, szabályozók és a makroprudenciális hatóságok közös erőfeszítései az elmúlt években az NPE-arányok lassú javulásához vezettek. Annak ellenére, hogy az állomány eloszlása a tagállamok között egyenetlen, a probléma vitathatatlanul európai, tekintve annak mértékét, a határokon átnyúló gazdasági hatásokat, és 12 tagállami átlagot meghaladó NPE arányát.

2017. júliusában az Európai Tanács megállapodott egy akciótervről a nem teljesítő hitelek (NPL) kezelésére. A Tanács összefoglalójában hangsúlyozta, hogy egy átfogó megközelítésre van szükség, amely nemzeti és európai szintű kiegészítő politikai fellépésekből áll, a meglévő NPL állomány kezeléséhez és csökkentéséhez, valamint az új NPE-k kialakulásának és felhalmozódásának megakadályozásához a bankok mérlegében. A fent említett akcióterv következő lépéseként készítette el az EBA a közzétételi követelményekről szóló iránymutatását.

Az iránymutatások célja és szerkezete

Az EBA Nem teljesítő és átstrukturált kitettségek (FBE) közzétételéről szóló irányelve 2018 decemberében került véglegesítésre. Az iránymutatásban megfogalmazott elvárások teljesítése lehetővé teszi a piaci szereplők és az érdekelt felek számára, hogy képet kapjanak a bankok vagyonának minőségéről, a nem teljesítő és átstrukturált kitettségek főbb jellemzőiről, valamint az érintett bankok esetében a problémás eszközök mögötti fedezetségi szintről és annak megoszlásáról. Hosszú távon az iránymutatás célja az információs aszimmetria csökkentése és a piaci fegyelem előmozdítása, a hitelintézetek kockázati profiljainak összehasonlíthatóságának növelésével.

Az iránymutatás szigorúbb nyilvánosságra hozatali követelményeket és egységes közzétételi formákat határoz meg a nem teljesítő kitettségekre, az átstrukturált kitettségekre és az átvett eszközökre vonatkozó információk nyilvánosságra hozatalára. Az arányosság elve két szinten épül be az iránymutatásokba: az intézmény jelentősége és az NPE szintje szerint eltérőek az elvárások.

Az iránymutatás tartalmaz egy minden bankra vonatkozó közös sablonkészletet és további sablonokat, amelyet csak az 5%-ot elérő vagy azt meghaladó bruttó nem teljesítő hitelállománnyal rendelkező jelentős hitelintézeteknek kell alkalmaznia.

A felkészülési időszak rövidege miatt az érintett intézményeknek hozzá kell látniuk a megfeleléshez szükséges teendők azonosításához. A szükséges közzétételek némelyikének elkészítése erőforrás igényes lehet, azonban ezek az adatok mindenképp szükségesek, hogy a bankok megfeleljenek a december 31-én életbe lépő EBA NPE kezelési irányelveinek és az ezzel járó szigorúbb felügyeleti adatszolgáltatási követelményeknek.

A nyilvánosságra hozatali sablonokról röviden

A hitelintézeteknek az alábbi információkat kell közzétenniük:

- a. **1. sablon – „Átstrukturált kitettségek hitelminősége”**, amelyben a hitelintézetek kötelesek közzétenni az átstrukturált kitettségek (FBE) bruttó könyv szerinti értékét kitettségi osztályok szerinti bontásban, a kapcsolódó felhalmozott értékvesztést, céltartalékokat, a valós érték változásait, valamint a kapott biztosítékokat és pénzügyi garanciákat, és magyarázni kötelesek az idők során bekövetkezett jelentős változások kiváltó okait.
- b. **3. sablon – „A teljesítő és nem teljesítő kitettségek hitelminősége a késedelmes napok alatt”**, amelyben a hitelintézeteknek közzé kell tenniük a teljesítő és nem teljesítő kitettségek bruttó könyv szerinti értékét kitettségi osztályok szerinti bontásban, ideértve a múltbeli esedékes kitettségek további lebontását a késedelmes napok számával. A hitelintézeteknek továbbá ki kell fejteniük az időszakok közötti jelentős változások okait.
- c. **4. sablon – „Teljesítő és nem teljesítő kitettségek és kapcsolódó céltartalékok”**, amelyekben a hitelintézeteknek közzé kell tenniük az értékvesztések könyv szerinti értékét, a céltartalékokat, a hitelkockázat miatt bekövetkezett valós értékváltozásokat, felhalmozott részleges leírásokat, valamint a kapott biztosítékokat és pénzügyi garanciákat – mind a teljesítő, mind a nem teljesítő kitettségek esetében – kitettségi osztályok szerinti bontásban. További beszámolási kötelezettség vonatkozik a stage-ek szerinti bontásra a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) által szabályozott bankokra. Az időszakok közti jelentős változásokat is szükséges magyarázni.
- d. **9. sablon – „Birtokba vételi és végrehajtási folyamatok révén szerzett biztosítékok”**, amelyben a hitelintézetek kötelesek nyilvánosságra hozni a birtokba vétellel kapott eszközök és fedezetek értékét.
- a. **2. sablon – „Átstrukturálás minősége”**, amelyben a hitelintézeteknek közzé kell tenniük, hogy hány alkalommal történt átstrukturálás, és tájékoztatást kell adniuk azokról az FBE-kről, amelyek nem tudták teljesíteni a teljesítő kategóriába sorolás feltételeit.
- b. **5. sablon – „A nem teljesítő kitettségek minősége regionális bontásban”**, amelyben a hitelintézeteknek közzé kell tenniük a teljesítő és nem teljesítő kitettségek bruttó könyv szerinti értékét, valamint a kapcsolódó halmozott értékvesztést, céltartalékokat és a hitelkockázatból eredő halmozott valós érték változást országonként.
- c. **6. sablon – „Az iparági hitelek és előlegek hitelminősége”**, amelyben a hitelintézeteknek közzé kell tenniük a nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott hitelek és előlegek bruttó könyv szerinti értékét, valamint a kapcsolódó halmozott értékvesztést és a hitelkockázat miatt bekövetkező valós érték változását iparág / ügyfél tevékenységi köre szerinti bontásban.
- d. **7. sablon – „Fedezetértékelés – hitelek és előlegek”**, amelyben a hitelintézetek kötelesek közzétenni a fedezett hitelek és előlegek bruttó könyv szerinti értékét, a kapcsolódó halmozott értékvesztést, valamint a kapott biztosíték/ pénzügyi garanciák értékét és ezen kitettségek részleges leírásának értékét. Mindezeket az adatokat késedelmes napszám szerinti bontásban kell megjeleníteni. Ezen túlmenően további részletes információkat kell megadni loan-to-value szerinti bontásban.
- e. **8. sablon – „A nem teljesítő hitelek és előlegek állományában bekövetkező változások”**, amelyekben a hitelintézeteknek közzé kell tenniük az időszak folyamán az NPL-ek és előlegek bruttó könyv szerinti értékében bekövetkezett változásait, külön részletezve a nettó kumulált megtérülésekkel kapcsolatos változásokat.
- f. **10. sablon – „Birtokba vételi és végrehajtási folyamatok révén szerzett fedezet-évjárat lebontás”**, amelyben a hitelintézetek kötelesek nyilvánosságra hozni a birtokbavételért cserében törölt hitelek értékét és a kapcsolódó értékvesztést, a kapott biztosíték értékét és az ahhoz kapcsolódó értékvesztést és a végrehajtás alatt álló eszközök, hitelek időbeni alakulását.

Fontos definíciók

Jelentős hitelintézetnek minősülnek a következő kritériumok közül legalább egynek megfelelők:

Kritérium	Magyarországon érintett
a) A hitelintézet a székhelye szerinti tagállam három legnagyobb hitelintézetének egyike.	OTP, K&H, UniCredit
b) A hitelintézet konszolidált eszközei meghaladják a 30 milliárd Eurót.	OTP
c) A hitelintézet teljes eszközállományának 4 éves átlaga meghaladja a székhelye szerinti tagállam 4 éves átlag GDP-jének 20%-át.	–
d) A hitelintézetnek a CRR 429. cikke szerinti konszolidált kitettségei meghaladják a 200 milliárd eurót, vagy azzal egyenértékű összeget devizában az Európai Központi Bank által az adott pénzügyi év végén közzétett referencia árfolyam alapján.	–
e) A hitelintézetet az illetékes hatóságok az 1222/2014 / EU bizottsági felhatalmazáson alapuló rendeletben meghatározott globális rendszerileg fontos intézményként (G-SII) azonosították, vagy más rendszerszinten fontos intézményként (O-SII) a 2013/36 / EU irányelv 131. cikkének 3. bekezdése értelmében.	OTP, UniCredit, K&H, ERSTE, Raiffeisen, Magyar Takarékszövetkezeti Bank, MKB, CIB

A **bruttó NPL-arány** az NPL-ek és előlegek nettó könyv szerinti értékének aránya az NPE-meghatározás hatálya alá tartozó összes kölcsönök és előlegek nettó könyv szerinti értékéhez viszonyítva. E számítás céljára az eladásra tartott hitelek és előlegek, a központi bankoknál tartott készpénzgyenlegek és egyéb keresleti betétek kizárásra kerülnek mind a nevezőből, mind a számlálóból.

A **nem teljesítő hitelek és előlegek** közé tartoznak a 680/2014/EU rendelet V. melléklete szerint nem teljesítő hitelek és előlegek.

Nyilvánosságra hozatal gyakorisága

Az iránymutatások a sablonok harmonizált gyakoriságát az alábbiak szerint vezetik be:

Az 1, 3, 4, és a 9-es sablonokat az alkalmazási körében meghatározott valamennyi hitelintézetnek közzé kell tennie a következő gyakorisággal:

- a G-SII vagy O-SII-ként azonosított hitelintézetek félévente;
- minden más hitelintézet évente;
- a jelentősnek minősített hitelintézetek a féléves referencia-időpontban.

A 2, 5, 6, 7, 8, és 10-es sablonokat éves gyakorisággal kell közzétennie a jelentős hitelintézeteknek.

Kapcsolat:

Rakó Ágnes
partner
M: +36 70 370 1792
E: agnes.rako@kpmg.hu

Szalai Péter
igazgató
M: +36 70 370 1739
E: peter.szalai@kpmg.hu

Steiner Johanna
senior tanácsadó
M: +36 70 978 9641
E: johanna.steiner@kpmg.hu

Firon Fanni
senior tanácsadó
M: +36 70 977 6571
E: fanni.firon@kpmg.hu

KPMG.hu

Az itt megjelölt információk tájékoztató jellegűek, és nem vonatkoznak valamely meghatározott természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet körülményeire. Társaságunk ugyan törekszik pontos és időszzerű információkat közölni, ennek ellenére nem vállal felelősséget a közzétett információk jelenlegi vagy jövőbeli hatályosságáért. Társaságunk nem vállal felelősséget az olyan tevékenységből eredő károkért, amelyek az itt közzétett információk felhasználásából erednek, és nélkülözik társaságunknak az adott esetre vonatkozó teljes körű vizsgálatát és az azon alapuló megfelelő szaktanácsadást.

A KPMG név, a KPMG logó a KPMG International lajstromozott védjegye.

© 2019 KPMG Tanácsadó Kft., a magyar jog alapján bejegyzett korlátozott felelősségű társaság, és egyben a független tagtársaságokból álló KPMG-hálózat magyar tagja, amely hálózat a KPMG International Cooperative-hez ("KPMG International"), a Svájci Államszövetség joga alapján bejegyzett jogi személyhez kapcsolódik. Minden jog fenntartva.